

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η συνδεδεμένη με αυτήν αρχή της πρωταρχικής σημασίας («εγγενούς αξίας») των ανθρώπινων όντων συγκροτούν τον πυρήνα των αρχών Ηθικής και Δεοντολογίας, οι οποίες αντανακλώνται στην Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO για τη Βιοηθική και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα εθνικά νομοθετικά κείμενα, μεταξύ των οποίων το Σύνταγμα της Ελλάδας.

Η ακεραιότητα και η συμμόρφωση με τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας είναι θεμελιώδεις αξίες του Τμήματος Φιλολογίας και του Πανεπιστημίου Κρήτης, και εφαρμόζονται τόσο στην έρευνα διδασκόντων/-ουσών και ερευνητών/-τριών (υποψηφίων διδασκόντων και μεταδιδακτορικών), όσο και στην εξέταση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών στα διδασκόμενα μαθήματα και σεμινάρια. Οι αρχές αυτές εφαρμόζονται επίσης στις σχέσεις που συνδέουν όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και της ακαδημαϊκής κοινότητας με όσους επιθυμούν να ενταχθούν σ' αυτή.

1. ΕΡΕΥΝΑ

Το Τμήμα Φιλολογίας αυτονόητα συμμορφώνεται με τον κώδικα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΦΕΚ τ. Β' 5722/ 19.12.2018) που βρίσκεται αναρτημένος εδώ: <https://www.uoc.gr/files/items/9/996/kod-ithik-kanon.leit..pdf>.

Τα σημαντικότερα σημεία του συνοψίζονται ως εξής:

Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας της έρευνας του Π.Κ. εφαρμόζεται σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες (με ή χωρίς χρηματοδότηση), που διεξάγονται εντός ή εκτός των χώρων του Πανεπιστημίου υπό την ευθύνη του επιστημονικού προσωπικού του. Κάθε έρευνα που περιλαμβάνει ανθρώπους πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις θεμελιώδεις βιοηθικές αρχές:

- της αυτονομίας των προσώπων
- της ωφέλειας
- της μη βλάβης
- της δικαιοσύνης

Οι φοιτητές του Π.Κ. οφείλουν να διαβάσουν προσεκτικά τον κώδικα δεοντολογίας πριν προβούν σε έρευνα που εμπλέκει άλλα πρόσωπα (είτε ως συνεργάτες, είτε ως συμμετέχοντες στην έρευνα).

Ειδικότερα:

I) Κάθε έρευνα πρέπει να διεξάγεται με προσήλωση στην επιστημονική αλήθεια και με σεβασμό στην αξιοπρέπεια του ανθρώπου, στην προσωπική αυτονομία, στη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα των προσώπων, στην πνευματική ιδιοκτησία και στα προσωπικά δεδομένα, καθώς και

να μεριμνά για τη ζωή, τη φύση και το περιβάλλον. Βασικές αρχές που θεμελιώνουν την ακεραιότητα της έρευνας είναι:

α) Η αξιοπιστία: Αντανακλάται στον σχεδιασμό, τη μεθοδολογία, την ανάλυση, αλλά και τη χρήση των πόρων και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της·

β) Η αμεροληψία / εντιμότητα: Όλα τα μέλη του Π.Κ. δεσμεύονται από την αρχή της έντιμης μεταχείρισης όλων των μελών της ερευνητικής ομάδας, την αρχή της δικαιοσύνης, της αξιοκρατίας και της αμεροληψίας·

γ) Η ίση μεταχείριση: Όλα τα μέλη του Π.Κ. απολαύουν του δικαιώματος στην ίση μεταχείριση, αλλά και υποχρεούνται να σέβονται το αντίστοιχο δικαίωμα των άλλων ερευνητών και των συνεργατών τους, χωρίς καμία μορφή άμεσης ή έμμεσης διάκρισης, η οποία να βασίζεται σε φυλετικά, εθνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, στη γλώσσα, το φύλο και το γενετήσιο προσανατολισμό, τις θρησκευτικές, πολιτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, την ιδιωτική ζωή, την υγεία και σωματική ικανότητα, καθώς και την οικονομική ή/και κοινωνική κατάσταση των ατόμων·

δ) Ο σεβασμός: Όλα τα εμπλεκόμενα μέλη συμπεριφέρονται με τον προσήκοντα σεβασμό ως προς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων με τα οποία συνεργάζονται, απορρίπτοντας οποιασδήποτε μορφής εξαπάτηση, εξαναγκασμό, ή παρενόχληση·

ε) Λογοδοσία και Διαφάνεια: Κάθε ερευνητής/τρια, ή ομάδα στην οποία αυτός/ή συμμετέχει, έχουν υποχρέωση να επιτρέπουν την πρόσβαση στα πλήρη αποτελέσματα που προέκυψαν από συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα. Η μεθοδολογία της έρευνας πρέπει να είναι εμφανής. Η λογοκλοπή, η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων όπως και η παραποίηση αποτελεσμάτων είναι ανεπίτρεπτες και υπόκεινται σε κυρώσεις στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού του Π.Κ.

II) Κάθε έρευνα/μελέτη που διεξάγεται από μέλη του Π.Κ. με αντικείμενο τον άνθρωπο, ορίζει έναν Επιστημονικά Υπεύθυνο/η. Στην περίπτωση έρευνας φοιτητή σε προπτυχιακό / μεταπτυχιακό / διδακτορικό επίπεδο, ως επιστημονικά υπεύθυνος/η ορίζεται ο επόπτης του φοιτητή στη συγκεκριμένη μελέτη.

III) Για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε έρευνας με αντικείμενο τον άνθρωπο (ανήλικους ή ενήλικες) πρέπει να λαμβάνεται έγκριση από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Π.Κ. Την έγκριση αιτείται ο Επιστημονικά υπεύθυνος/η της έρευνας, ο οποίος και λογοδοτεί σε περίπτωση παραβίασης της εφαρμογής του Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας και Έρευνας.

[Αρμοδιότητα της Ε.Η.Δ.Ε. είναι να διαπιστώνει εάν συγκεκριμένο ερευνητικό έργο που πρόκειται να εκπονηθεί στο Π.Κ. δεν αντιβαίνει στη νομοθεσία και συνάδει με γενικά παραδεδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας, ως προς το περιεχόμενο και ως προς τον τρόπο διεξαγωγής της. Η Ε.Η.Δ.Ε. αξιολογεί την ερευνητική πρόταση και: α. την εγκρίνει ή β. προβαίνει σε συστάσεις και εισηγείται την αναθεώρησή της, εφόσον προκύπτουν ηθικά και δεοντολογικά κωλύματα].

IV) Καμία έρευνα δεν δικαιολογεί προσβολή των ατομικών δικαιωμάτων και των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων. Οι ερευνητές και οι ερευνητικές κοινότητες του Π.Κ. δεσμεύονται για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα, όπως και για την προστασία αυτών κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τους. Οι εκτελούντες την επεξεργασία ερευνητές οφείλουν να επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα αποκλειστικά για τους σκοπούς και με τα μέσα επεξεργασίας που καθορίζει ο υπεύθυνος της έρευνας. *Οποιασδήποτε άλλη επεξεργασία των δεδομένων για άλλους σκοπούς, ακόμη και παρεμφερείς, αποκλείεται.* Τα κατάλληλα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση ψευδωνύμων, κωδικών ή άλλες μεθόδους που αποκλείουν εντελώς την ταυτοποίηση των συμμετεχόντων υποκειμένων, στον βαθμό που η ταυτοποίηση δεν είναι αναγκαία για τους σκοπούς της συγκεκριμένης επεξεργασίας. Οι εκτελούντες την επεξεργασία ερευνητές οφείλουν, καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας, να συμμορφώνονται προς τις επιταγές του νομοθετικού πλαισίου περί προσωπικών δεδομένων, ιδίως προς τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (ΓΚΠΔ- GDPR) και τη συναφή νομοθεσία τόσο της

Ελλάδος όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και προς τις αποφάσεις και οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

V) Η διεξαγωγή έρευνας στα σχολεία της Ελληνικής Επικράτειας απαιτεί γνωμοδότηση του Τμήματος Ερευνών, Τεκμηρίωσης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

2. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ-ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η διαδικασία της μάθησης, σημαντικό μέρος της οποίας είναι και η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών, δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική παρά μόνο σε συνθήκες αξιοπιστίας και δικαιοσύνης, που διασφαλίζουν την ίση αντιμετώπιση των φοιτητών αλλά και διευκολύνουν την πορεία τους προς στη γνώση, καθώς ενισχύουν την εμπιστοσύνη τους στους ακαδημαϊκούς θεσμούς. Στη συνέχεια αναφέρονται και εξηγούνται πιθανά παραπτώματα κατά τις εξετάσεις καθώς και κατά τη σύνταξη και παράδοση των φοιτητικών εργασιών στις προπτυχιακές και στις μεταπτυχιακές σπουδές, προτείνονται ορθές πρακτικές, και δηλώνονται οι κυρώσεις και οι διαδικασίες τους σε περίπτωση παραβίασης.

Αντιγραφή, πλαστοπροσωπία, αλλοίωση βαθμολογίας

Η αντιγραφή, η πλαστογραφία και η πλαστοπροσωπία κατά τις εξετάσεις, καθώς και η αλλοίωση βαθμολογίας μετά από αυτές, αποτελούν εξαπάτηση και παραβιάζουν την αρχή της δικαιοσύνης, υπονομεύοντας τους ακαδημαϊκούς στόχους του Τμήματος και προσβάλλοντας τα δικαιώματα των υπόλοιπων φοιτητών. Συγκεκριμένα αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Η απόπειρα απόκτησης ή η κατοχή μέρους ή ολόκληρου αντιγράφου των θεμάτων εξέτασης πριν αυτά δοθούν επίσημα στους φοιτητές προς απάντηση.
2. Η χρήση σημειώσεων, εγχειριδίων, κινητών τηλεφώνων ή άλλου μέσου πληροφόρησης στη διάρκεια εξετάσεων, εκτός εάν έχει δοθεί ρητή άδεια.
3. Η εξασφάλιση ή ανταλλαγή πληροφοριών κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
4. Η παρουσία άλλου προσώπου στη θέση του φοιτητή για εκπλήρωση οποιασδήποτε ακαδημαϊκής υποχρέωσης, χωρίς τη συγκατάθεση του διδάσκοντος.
5. Η συνεργασία με άλλα πρόσωπα για την πραγματοποίηση μιας ή περισσότερων από αυτές τις παραβιάσεις
6. Κατόπιν των εξετάσεων, η αλλοίωση της βαθμολογίας ή και η απόπειρα γι' αυτήν, με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο.

Λογοκλοπή

Η λογοκλοπή σε οποιαδήποτε μορφή της συνιστά σοβαρό παράπτωμα και παραβιάζει βασικές αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας και της ηθικής γενικότερα. Η απόδοση των οφειλών μας σε εκείνους που με τα γραπτά τους ή τις ιδέες τους προώθησαν την σκέψη μας και μάς έκαναν να κατανοήσουμε καλύτερα τα ερωτήματα που θέτουμε στις σεμιναριακές ή άλλες εργασίες μας είναι πρωτίστως ζήτημα επιστημονικής ειλικρίνειας και αξιοπρέπειας. Η λογοκλοπή δηλώνει ότι ο συντάκτης/ρια της εκάστοτε εργασίας δεν έχει ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις μαθησιακές απαιτήσεις ενός σεμιναρίου. Η αποδεδειγμένη λογοκλοπή μπορεί να επιφέρει σοβαρές συνέπειες στην επαγγελματική

σταδιοδρομία ενός επιστήμονα καθώς αίρει αυτόματα την αξιοπιστία του. Πρόκειται για ένα παράπτωμα στο οποίο οι φοιτητές υποπίπτουν ενίοτε λόγω και της ελλιπούς αντίληψης των διάφορων εκδοχών του. Πιο συγκεκριμένα, λοιπόν, ως λογοκλοπή νοούνται τα ακόλουθα:

1. Η χρήση παραθεμάτων από εργασίες άλλων τα οποία δεν πιστώνονται στον συντάκτη τους. Τα παραθέματα θα πρέπει να είναι απολύτως διακριτά με την χρήση εισαγωγικών και να αναφέρεται η προέλευσή τους (πηγή). Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι σαφές στον αναγνώστη τι ανήκει στον/στην συντάκτη/τρια μιας εργασίας και τι σε άλλους μελετητές.
2. Η παράφραση. Πρόκειται για την αθέμιτη χρήση διατυπώσεων άλλων μελετητών ελαφρώς παραλλαγμένων (π.χ. με αλλαγή της σειράς των όρων μιας πρότασης ή την αντικατάσταση λέξεων), έτσι ώστε να δίνεται η ψευδής εντύπωση ότι το κείμενο είναι προϊόν προσωπικής εργασίας. Οι παραπομπές στις σελίδες του μελετήματος που χρησιμοποιούμε πρέπει να είναι ακριβείς. Σε κάθε περίπτωση είναι προτιμότερο να δίνει κανείς το περίγραμμα των απόψεων άλλων μελετητών σε περίληψη και να παραπέμπει, βέβαια, σε αυτούς. Μια πιστή περίληψη μαρτυρεί ότι οι θέσεις των μελετητών με τους οποίους συνομιλούμε έχουν κατανοηθεί σε βάθος.
3. Η αντιγραφή-επικόλληση (copy-paste) από το διαδίκτυο. Το διαδίκτυο προσφέρει στους σύγχρονους ερευνητές τεράστιο πλούτο βάσεων δεδομένων και η εξοικείωση των φοιτητών με τα ηλεκτρονικά μέσα πρέπει να συνιστά αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας. Ωστόσο, πρέπει να καταστεί σαφές ότι η χρήση του υλικού που αντλούμε από το διαδίκτυο ρυθμίζεται από κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων. Αυτό σημαίνει ότι είμαστε υποχρεωμένοι να αποδίδουμε τα κείμενα που αντλούμε από εκεί στους συντάκτες τους και, επίσης, να αναφέρουμε την ιστοσελίδα που χρησιμοποιήσαμε στην βιβλιογραφία, καθώς και την πιο πρόσφατη ημερομηνία πρόσβασης σ' αυτήν. Ας σημειωθεί εδώ, ότι παρά τις πολλές ευκολίες που παρέχει στον σημερινό ερευνητή το διαδίκτυο, το διαθέσιμο υλικό είναι συχνά αμφίβολης επιστημονικής εγκυρότητας. Οι συντάκτες/τριες εργασιών πρέπει συνεπώς να ελέγχουν την αξιοπιστία των ιστοσελίδων που χρησιμοποιούν αποτεινόμενοι/ες στον διδάσκοντα/ουσα.
4. Η συνεργασία, υπό την έννοια της δίχως έγκριση συνεργασίας φοιτητών για την σύνταξη γραπτής εργασίας ή η ανάθεση συγγραφής της σε τρίτα πρόσωπα (πλαστογραφία).
5. Η διπλή υποβολή εργασίας. Εννοείται ότι η υποβολή της ίδιας εργασίας (ακόμη και αν πρόκειται για ένα μικρό μέρος της), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες ενός άλλου σεμιναρίου είναι αθέμιτη.
6. Οι έμμεσες παραπομπές. Γενικά οι έμμεσες παραπομπές, δηλαδή η παραπομπή στο έργο του Χ μέσω του Ψ, πρέπει να αποφεύγονται. Σε περίπτωση, όμως, που είναι αδύνατον να έχουμε άμεση πρόσβαση στις πηγές που χρησιμοποιούμε (δηλαδή στο έργο του Χ) πρέπει να δηλώνουμε ρητώς την πηγή η οποία αναφέρει το έργο που παραθέτουμε (π.χ. «όπως αναφέρει ο Ψ σχολιάζοντας τον Χ»).
7. Σε περίπτωση που κατά την έρευνά μας έχουμε δεχθεί βοήθεια από τρίτους (και όχι από τον οικείο διδάσκοντα/ουσα), θα πρέπει να το αναφέρουμε ρητώς στον

πρόλογο της εργασίας μας. Σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητο οι οφειλές μας να πιστώνονται σε όσους/ες δέχθηκαν να διατυπώσουν την κρίση τους για την εργασία μας πριν από την οριστική υποβολή της.

Χρήση εργαλείων ανίχνευσης λογοκλοπής

Οι βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Κρήτης έχουν προμηθευθεί ένα μέσο ανίχνευσης-αποφυγής της λογοκλοπής, το λογισμικό Turnitin (http://turnitin.com/en_us/). Ως εκ τούτου, οι φοιτητικές εργασίες μπορούν να ελεγχθούν δωρεάν, τόσο από τους φοιτητές πριν από την παράδοσή τους, όσο και από τους διδάσκοντες κατόπιν, στην ιστοσελίδα: <https://www.plag.gr/>.

Κυρώσεις - Διαδικασία

Οι κυρώσεις και η σχετική διαδικασία ακολουθούν το άρθρο 26 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Κρήτης, που βρίσκεται αναρτημένος εδώ: https://www.uoc.gr/files/items/6/6113/esoterikos_kanonismos.pdf

i) Κυρώσεις

Στις περιπτώσεις αντιγραφής, πλαστογραφίας και πλαστοπροσωπίας επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με την παρακάτω περιγραφόμενη διαδικασία. Ειδικότερα για τις δύο τελευταίες περιπτώσεις, επιβάλλονται κυρώσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους φοιτητές. Οι κυρώσεις περιλαμβάνουν την απαγόρευση συμμετοχής στις εξετάσεις ορισμένων ή όλων των μαθημάτων ενός ή δύο εξαμήνων το ανώτερο. Φοιτητές για τους οποίους έχει κινηθεί διαδικασία επιβολής κύρωσης, δεν αποκτούν το πτυχίο τους πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

ii) Διαδικασία για την επιβολή κύρωσης

Ο/Η διδάσκων/-ουσα που διαπιστώνει το αδίκημα, αφού πρώτα καλέσει τον/την φοιτητή/-τρια, υποβάλλει γραπτή καταγγελία στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος. Ο/Η Πρόεδρος υποχρεούται να διατάξει διοικητική εξέταση, την οποία αναθέτει σε δύο μέλη Δ.Ε.Π. Το πόρισμα της διοικητικής εξέτασης υποβάλλεται στην Συνέλευση Τμήματος. Η Συνέλευση Τμήματος αποφασίζει για την απαλλαγή του φοιτητή/-τριας ή την επιβολή συγκεκριμένης κύρωσης. Στη συνεδρίαση προσκαλούνται ο/η καταγγελλόμενος/-η φοιτητής/-τρια και ο/η καταγγέλλων/-ουσα διδάσκων/-ουσα. Σε περίπτωση που ο φοιτητής διαφωνεί με την απόφαση της Συνέλευσης έχει δικαίωμα να προσφύγει στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κρήτης.

3. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης δεσμεύεται απαρέγκλιτα στην αρχή της ισότητας και στην καταπολέμηση των κάθε είδους διακρίσεων, όπως είναι αυτές του φύλου, της εθνικής καταγωγής, του χρώματος, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας και έκφρασης φύλου, της σωματικής και ψυχικής κατάστασης, της ιδιωτικής ζωής, των μαθησιακών χαρακτηριστικών, της ηλικίας, της θρησκείας, των πολιτικών πεποιθήσεων. Η στάση αυτή εφαρμόζεται τόσο στις σχέσεις των υπάρχοντων μελών της

ακαδημαϊκής κοινότητας, όσο και στην αντιμετώπιση όσων επιθυμούν και επιδιώκουν να συμμετάσχουν σ' αυτήν, είτε ως εργαζόμενοι, είτε ως προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές και ερευνητές.

Λαμβανόμενα μέτρα

Το Τμήμα Φιλολογίας στοχεύει στη δημιουργία ενός ασφαλούς, ελεύθερου και δημοκρατικού περιβάλλοντος έρευνας και μάθησης, στο οποίο οι άνθρωποι μαθαίνουν, εργάζονται, ερευνούν, δημιουργούν και εκφράζονται χωρίς να υφίστανται τη βία και την αδικία των διακρίσεων. Για τον σκοπό αυτό αφενός λαμβάνει ειδική μέριμνα όπου χρειάζεται (διευκόλυνση πρόσβασης και ειδικές προβλέψεις όσον αφορά την υποχρεωτική παρακολούθηση σεμιναρίων για φοιτητές με κινητικές δυσκολίες, τρόποι αξιολόγησης προσαρμοσμένοι στις μαθησιακές δυσκολίες φοιτητών κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών, βλ. αναλυτικά στον Κανονισμό του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος), και αφετέρου έχει συστήσει *Επιτροπή Δεοντολογίας και Κατά των Διακρίσεων*, η οποία έχει συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά περιστατικά διακρίσεων, σεξουαλικής παρενόχλησης και εκφοβισμού.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, *άμεση διάκριση* (ν. 4443/2016, ΦΕΚ 232/Α/9-12-2016, αρ. 2) υπάρχει «όταν ένα πρόσωπο υφίσταται, για λόγους φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν της οποίας τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο, σε ανάλογη κατάσταση».

Ως *σεξουαλική παρενόχληση* ορίζεται (ν. 3896, ΦΕΚ Α'207/8.12.2010, αρ. 2), «οποιαδήποτε μορφή ανεπιθύμητης λεκτικής, ψυχολογικής ή σωματικής συμπεριφοράς σεξουαλικού χαρακτήρα, με αποτέλεσμα την προσβολή της προσωπικότητας ενός προσώπου, ιδίως με τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος γύρω από αυτό».

Ως *εκφοβισμός* εννοείται η σωματική και ψυχολογική κακοποίηση ή μείωση ασθενέστερων ατόμων σε μια ομάδα (βλ. και άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα: «Αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση, όποιος με συνεχή σκληρή συμπεριφορά προξενεί σε τρίτον σωματική κάκωση ή άλλη βλάβη της σωματικής ή ψυχικής υγείας»).

Επιπρόσθετα, το Τμήμα αποθαρρύνει κατηγορηματικά και ενδεχόμενες *συναινετικές* ερωτικές σχέσεις ανάμεσα σε μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας με ιεραρχική διαφορά και σχέση εξουσίας, οι οποίες είναι πιθανό να θεωρηθούν ως σχέσεις εκμετάλλευσης ή/και θετικών διακρίσεων.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας και Κατά των Διακρίσεων οργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις για όλα τα ζητήματα που προαναφέρθηκαν, οι οποίες απευθύνονται εξίσου στο προσωπικό και στους/στις φοιτητές/τριες του Τμήματος.

Οι θιγόμενοι/ες από περιστατικά που περιγράφονται πιο πάνω διατηρούν, βεβαίως, όλα τα νόμιμα δικαιώματά τους, και επιπρόσθετα έχουν τη δυνατότητα να αποταθούν στον/στην Σύμβουλο Σπουδών που έχει οριστεί για κάθε φοιτητή/τρια κατά την εγγραφή του/της στο Τμήμα, ή/και στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Κατά των Διακρίσεων του Τμήματος, οι

οποίοι έχουν συμβουλευτικό ρόλο, ή/και στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος, ή/και στον Συνήγορο του Φοιτητή, ή/και στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Π.Κ. (ν. 4485/2017, αρ. 47), οι οποίοι έχουν δικαιοδοσία για νομικές ενέργειες.

Οι ενέργειες που θα ακολουθήσουν εκ μέρους του Τμήματος, ανάλογα και με τη θέση του/των μέλους/ών της ακαδημαϊκής κοινότητας που αφορούν (φοιτητή/φοιτήτριας ή μέλους ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, διοικητικού υπαλλήλου), περιλαμβάνουν την παραπομπή της υπόθεσης σε ανώτερα αρμόδια όργανα όπως η Σύγκλητος και το Πειθαρχικό Συμβούλιο Καθηγητών ΑΕΙ, την αποκατάσταση της αδικίας λόγω διάκρισης, και την ψυχολογική υποστήριξη του θύματος, όπως και συμβουλευτικές συνεδρίες με τον θύτη, αμφότερα προσφερόμενα από το Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών του Πανεπιστημίου Κρήτης.